

Johann Christian Beselin Georg Niemeier

Disputatio Iuridica De Separationibus

Rostochii: Kilius, 1666

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn73521557X>

Druck Freier Zugang

Gütertrennung zum Schutz von
Gläubigern

(Forderungenrecht/Scheidungsrecht
von Gütern Verstorbenen)

RU. jur 1666.
Johann Christian Pesch, Präs.
Georg Nimmiger, Resp.

48

I. N. D. N. J. C.
DISPUTATIO JURIDICA
De
SEPARATIO-
NIBUS, *sp*

Quam,
Consensu Magnifici J^uctorum Ordinis,
in alma ad Varnum Academia,
SUB PRÆSIDIO
VIRI

Nobilissimi, Amplissimi atq; Excellentissimi
DN. JOHANNIS CHRISTIANI

Beselins / J. U. D. celeberrimi,
Præceptoris atq; Hospitis sui summô
honoris cultu prosequendi,
publicæ Eruditorum ventilationi exhibet
GEORGIUS Niemejer / Andreæmont.
Grubenhag.

In Auditorio majori d. Octobr.

ROSTOCHII,
Typis JOHANNIS KILII, Acad. Typogr. Anno 1666.

1666

DISPUTATIO JURIDICA
DE
SEP ARATIO
NIBUS

Consensu Magnifici Censorum Ordinis
Magistri ad Vatum Acaemiam
208 PRÆFATIO

VIR
DR. JOHANNIS
Georgii J. U. D. celebrissimi
Præceptoris acq. Hospitii Rectoris
honoris causa professus
Georgii J. U. D. celebrissimi
Præceptoris acq. Hospitii Rectoris
honoris causa professus
Georgii J. U. D. celebrissimi
Præceptoris acq. Hospitii Rectoris
honoris causa professus

ROSTOCK
THE JOHANNES KEPLER AND TYCHO BRAHE

GRATIA FAVENTE DIVINA!

PROOEMIUM.

Empore hōc exulceratissimō, ubi propter devastationes agrorum, depopulationes civitatum, deprecationes rerum, contributionum molem & abyssum, in foro ferè nil nisi concursus creditorum ventilentur, eaq̃ litigia tam familiaria sint, quàm in prandio obsonium, creditores nunquam non anxie laborant, pro obtinenda prioritare, nec quicquam studii omittunt, quò aliis præferantur. Quòd si privilegiis sibi non satis prospectum animadvertunt, ad SEPARATIONEM BONORUM plerumq̃ confugiunt, in casu, quo debitoris defuncti hereditas, cum heredis ere alieno gravati bonis, fuit commixta. Quamvis autem illud ipsum remedium fcti, tempore novæ jurisprudentiæ, sub Imp. Hadriano usq̃ ad Maximinum viventes, præprimis

A 2

Ulp.

Ulp. Papin. Julian. & Marcianus, ut constat ex inscriptionibus LL. tit. D. de separat. satis eleganter suis nativis coloribus depictum nobis reliquerunt: attamen progressu temporis jurisperiti post Imp. Lotharium Sax. tempore revirescentis in Italia jurisprudentiae degentes, inter quos Rosfredus, Ugolinus, Bulg. Azo, Accurs. Dynus, Angel. Bl. Br. &c. coloribus suis passim ingeniosè renovare & exornare studentes, magis deformarunt; quam illustrarunt, adeo, ut Zaf. ad l. 1. §. fin. in f. h. t. non vereatur asserere Angel. multum subtiliter quidem; sed vehementer perplexè & obscure calamò usum fuisse. Item: ista jura, si unquam alia, inter se mortiferè quandoq; dissidere, retorta & implacabilia esse. Quò ergò difficilior materiei est cognitio, ejusdemq; in foro practico non modò usus frequentior; sed & applicatio periculosior, eò majori etià curvis cura esse debet ipsius dispectio & consideratio. Itaq; infissimus vestigiis veterum JCtorum, necessaria & quotidiana plenius tractantium. l. 25. de libert. legat. l. 17. C. de Testam. utilem, & hòc seculò fraudum & fallaciarum plenò, frequentem SEPARATIONIS materiem impraesentiarum, thematibus aliquot, placida ventilationi subjecturi. Sit itaq;

THESIS I.

Separatio allusivè à præpositione inseparabili se & dictione parare, quasi semel paratorum vel conjunctorum se junctio, & etymologicè à verbo suo Separo, quod

quod est à Separ, id est sine pari vel à suo compare sejunctum,
deducta, apud Latinæ linguæ scriptores & JCTos homony-
micè legitur. Ut enim non solum res tam homogeneæ,
quàm heterogeneæ; §. 20. & seq. Inst. de R. D. Sed & per-
sonæ diversimodè conjunguntur & coadunantur, modò
naturaliter, modò artificialiter; sic & separatio, quæ pro-
priè de commixtis enunciat, & vulgariter, & Theolo-
gicè & Juridicè usurpatur, ac de variis rebus prædicatur.
Sic legimus aris & argenti separationem. l. 5. §. 1. de R. V.
l. 12. §. 1. de A. R. D. scil. vi & ope aquæ chrysulcæ (Scheid-
wasser.) Separationem æqui ab iniquo. l. 1. §. 1. de J. & J.
Conjugum vinculi què matrimonialis. Matth. c. 19. vers.
9. & c. 5. vers. 22. & seqq. t. 1. ff. de Divort. & repud. t. 1. Cod.
de repud. & ind. thori & mensæ cap. 1. & 2. extr. de divor.
t. 1. extr. de eo qui duxit in matr. ibiq. CC. animæ à corpore.
A. Gell. 2. Noct. Attic. c. 8. §. 3. Inst. de pub. Jud. fructuum.
l. 13. inf. quibus mod. usus. amit. l. 25. §. 1. inf. de usur. usus-
fructus. l. 5. si usus. pet. causarum. l. 19. §. 1. de pecul. pecu-
lii. l. 5. §. 4. inf. de minor. domicilii & œconomia, quomo-
do jur. Sax: & moribus serè universæ Germaniæ liberi pro-
prium larem foventes pro emancipatis, & separatio pro
modo patriam potestatem tollendi, non tamen semper
quoad omnes effectus, habetur. Const. El. Sax. Aug. p. 2. const.
10. ibiq. Carpz. Lindem. ad Inst. tb. 11. & 12. Q. M. J. P. P. S.
& tb. 8. de hered. qual. & diff. quò etiam collimat separatio,
die Abscheidung seu Absonderung / Lubecanò Jure intro-
ducta, quæ est liberorum à parentibus per assignationem
certæ partis, vulgò Ausspruch / à communione facta exclu-
sio, quæ ex statuto vim renunciationis ac emancipatio-
nis plerumque habet, abdicationisque speciem præ se
fert. Jus Lubec. l. 2. t. 2. art. 33. ibiq. Dn. Mevius Mercium,
l. 5. §. 15. 16. de tribus. act. bonorum cuidam citra actualem

commixtionem quandoquē competentium. l. 1. §. 6. p. & ult. l. pen. §. fin. de sep. l. 12. de vulg. & pup. substit. vel hereditarium à bonis heredibus mediante aditione confusis. l. 2. C. de bon. aut. jud. poss. & de sep. bon. l. 1. & seq. D. de separ. dequē hac Separatione, quæ ad differentiam irregularis seu inpropriæ, alioqui dicitur regularis. arg. l. 1. §. 6. in f. ibiq. comm. Dd. d. t. adde tb. 48. & seq. infrà. & ἡ ἐξ ὅχλῳ per rubr. D. de separ. qui est tit. 6. lib. 42. D. juxta editionem Florentinam; non Haloandrinam, pro subiecta hac materia intelligitur, præsens erit discursus.

II. *Synonymicè* dicitur aliàs Remedium indemnitis. l. 2. C. de bon. aut. jud. poss. & à Dd. passim ad hunc tit. Beneficium separationis, Beneficium Chirographariorum, Disjunctio, Dissolutio, Discretio. Germanicum terminum huic significationi congruum non legimus. Si quis tamen nominaret, der Güter eines Verstorbenen und seines Erben Sonderung oder Scheidungs-Recht / à verò haud aberraret.

Suf
III. *Definimus* in hoc sensu jus separationis, bonorum defuncti ad illius creditorum instantiam à bonis heredibus, autoritate Magistratus, factam distinctionem vel segregationem, ne creditor prædefuncti per aditionem ab hærede obæratò lædatur. l. 1. pr. & §. 1. hic. l. 2. C. d. t. Richter. de priv. cred. c. 1. memb. 2. n. 3. Brunn. ad Parat. Wesf. q. 1. b. t.

IV. Circa hunc locum hoc unicum tenendum est, quod per vocabulum *bonorum* in definitione positum, non propriè Vermögen / quæ deductò ære alienò supersunt; l. 39. §. 1. l. 49. l. 83. de V. S. sed Haab und Güter creditis commixtis & debitis, intelligantur. s. t. de separat. junct. l. 208. de V. S. l. 3. de bon. poss. l. 14. cum seq. ad SC. Trebell. Ceteris singulis verbis descriptionis ex subsequentiis aptanda est congruens interpretatio, ut loquitur in simili *§Ctus* in l. 20. §. 7. de pet. hered. V. *Causa*

5

V. *Causa impulsiva* est æquitas, l. 1. §. 1. *vers. æquissimum*.
b. 1. cum enim ex persona hæredis natura obligationis
cum defuncto contractæ non mutetur l. 2. §. 2. *de V. O.*
neq; ex ejusdem facti creditorum hæreditariorum con-
ditio deterior fieri possit; l. 40. §. 2. *D. & l. 25. C. de pact.*
Sed is potius in universum jus defuncti succedat, l. 62. l. 128.
§. 1. *de R. 7. l. 24. de V. S.* ac defuncti personam repræsenta-
re ejusquæ vice defungi dicatur, §. 2. *Inst. de her. inst. l. 59. de*
R. 7. Hinc est, quod heres ad ea omnia præstanda, quæ-
cunque defunctus gessit, contraxit, promisit, teneatur,
adeo, ut hæredis & defuncti, ratione successionis, & intel-
lectus juris, una censeatur persona, unumquæ horum pa-
trimonium inducatur. l. 53. *de Hæred. pet. l. 8. de acquir. vel*
omit. her. l. 39. §. 1. de V. S. l. f. C. de hæred. act. l. f. §. 1. C. de
jure delib. Carpz. p. 3. C. 14. d. 17. Quando ergo defunctus
plures reliquit creditores, hæresquæ ipsius æquæ magno
gravatur ære alieno, ita, ut utriusq; bona vendenda sint,
atque si omnes hi conjungantur, fiat, ut omnibus satis-
fieri non possit, hinc propter creditorum hereditariorum
commodum, ut illis consulatur, hoc remedium separatio-
nis, svadente æquitate, introductum est. d. l. 1. §. 1. *de separat.*

VI. *Causa efficiens remota*, est Prætor æquitatis stu-
diosissimus l. 1. *pr. D. & l. 2. C. b. i. junct. l. 1. de Const. pec. &*
l. 1. de pact. utens in hunc finem fictione juris negativâ,
quasi nulla scil. bonorum confusio per aditionem hære-
dis facta esset, quæ tamen revera facta erat. *Habn. ad We-*
semb. num. 2. in fin. b. 1. adeoque diversa patrimonia distin-
guit, ita, ut unum ad defunctum, alterum verò ad hære-
dem pertinere putetur, & tunc ex illis distinctis bonis cu-
juslibet creditoribus satisfiat, cum aliàs hisce commix-
tis minùs consecuturi essent, quod hæres non sit solven-
do, aut minùs consequantur, quod plures sint, d. l. 1. §. 1.
his quò

hic. quod tamen remedio Prætor contra l. 12. §. f. de Publ. in rem act. l. 12. §. 1. de bon. poss. Jus Civile non directò per illius abrogationem, ac contrariam dispositionem; sed tantum per indirectum corrigit: siquidem jus civile nullam prohibeat separationem; sed in genere disponat bona defuncti & hæredis confundi & conjungi debere, quod à Præatore ex æquitate pro non comprehenso habetur; cum universum jus prætorium introductum sit juris civilis adjuvandi vel supplendi vel corrigendi causâ. l. 7. §. f. de f. & f. Frantzk. ad Dig. tit. de O. f. n. 44. Sice, g. l. 12. Tab. suos tantum ad successionem vocat, quo ipso quidem emancipati exclusi videntur; quoniam tamen nominatim & expressis verbis exclusi non sunt, Prætor æquitate naturali motus eos ad bonorum possessionem suo edicto admisit. pr. Inst. de bon. Poss.

VII. Et licet ipsum edictum Prætoris non habeamus & nō in archetypo destituamur; & quamvis optimum sit ipsius Edicti interpretationem facere verbis ejus relatis; ut in simili loquitur Jct. in l. 20. §. 6. de hered. petit. effigie tamen, originali omnibus numeris conformi, non destituti sumus, modò non per nonnullorum Jctorum cerussam magis obscurata; quàm illuminata. Animadvertimus quidem Giph. in sua æcon. Juris Pand. si-ve Edict. perpet. 12. 18. p. 116. de artifice vel patre dubitasse, & in eam sententiam inclinasse, quod sit spurius partus, qui non possit demonstrare patrem; sed reclamant Imp. Gordian. in l. 2. C. de bon. aut. jud. poss. Et probabile est ex inscriptione. l. 1. b. 1. verba Edicti fuisse relata in lib. 64. Edicti perpetui, fuisseque partem & declarationem edicti de bon. aut. jud. poss. prout innuit inscriptio l. 25. de bon. aut. jud. poss. Quin licet conicere quoque ex §. 13. d. l. 1. inter alia verba fuisse & ista posita: *Post multum tempus separatio*

ratio impetrari non potest; quia Ulp. refert sensum dictorum
verborum, dum dicit: *Quod dicitur* (sc. in Edicto indem-
nitatis) *ita eris accipiendum.* Nec inficias ire possumus,
suum robur & virilitatem quasi ex usu forensi accepisse,
adeoque pro Nutricio, Altore & Alumno habuisse praxin,
quod haut obscure denotat vox, *Soler*, seepissimè in h. t.
usurpata. l. i. pr. & §. 1. §. 17. vers. *vulgò placere b. i.* Spiritum
autem suum primum vitalem hausisse à Prætoribus, o-
mnino nobis persuasum est.

IIX. *Causa efficiens propinqua* est confusio bonorum
defuncti & hæredis, proveniens ex aditione hæreditatis
defuncti, quâ hæres obaratus utrisque creditoribus sese
obstringendo facit, ut creditores defuncti cogantur, nisi
minùs consequi velint, petere, ut bona defuncti à bonis
hæredis sejungantur, atque ita duo patrimonîa fiant.
d. l. i. §. 1. & §. 16. b. i.

IX. *Subiectum separationis est aliud agens, aliud
patiens.* *Subiectum agens* sunt personæ separationē peten-
tes, quales sunt creditores hæreditarii. i. e. ii, qui defun-
ctum habuerunt debitorem. l. i. & §. 5. b. t. l. 2. C. eod. quorum
conditio per hæreditatis aditionem ex facto & persona
hæredis aliàs fieret deterior, quia bonis confusis minùs es-
sent consecuturi. l. i. §. 1. & §. 2. eod. Vox autem *Creditor* hic
non strictè accipitur, pro eo, qui alterius fidem sequitur,
l. i. §. 2. §. 3. de R. C. l. ii. de V. S. vel pecuniam mutuam
credidit; l. ii. C. si cert. pet. l. 108. de V. S. sed latissimè, ut
comprehendat omnes, quibus ex quacunque causa, i. e.
ex delicto vel contractu verò aut quasi, tam accessorio,
quàm principali aliquid debetur. l. i. de R. C. l. 2. §. 3. eod.
l. ii. & §. 12. de V. S. l. i. §. 1. de sep. & l. 2. C. de bon. ant. jud. poss.

X. Nec solum ipse creditor defuncti, sed & ejus
hæres, & hæredis hæres, utpote in quos jura defuncti
actiivè

active & passive transferuntur, *l. un. C. ut act. ab hered. & contr. hered. & l. 1. C. de hered. act. ibique Dd. hoc Jure gaudent, separationemq; impetrare possunt ob generalitatem text. l. 1. & seq. D. & l. 2. C. hic junct. l. 65. l. 70. l. 170. de P. S. non duntaxat ratione sortis; sed & usurarum, quandoquidem hæ non minus debentur atque illa. arg. l. 13. qui pot. in pign. l. 9. §. f. de pact. Dn. Hahn. ad Wesembec. n. 3. hic vid. tb. 43. infr.*

XI. Sic capax hujus beneficii est creditor, ex parte defuncto hæres existens; nam pro ea parte, quæ hæres est, quidem confundit debitum. *l. 50. de fidejussoribus*, pro altera parte residua tn. habet integram actionem contra cohæredem, & si hic non est solvendo, pro illa parte beneficii separationis fruitur, e. g. Successi patruo debitori meo in triente, pro besse possum petere debitum meum à coherede, cui bes est relictus, qui si solvendo non est, indemnitatem consequor, si bona testatoris & cohæredis separentur. *l. 7. C. de bon. aut. jud. poss. l. 6. C. de hered. act. l. 14. C. ad L. Falcid. l. 7. C. de neg. gest.*

XII. Creditores ex delicto ad hoc remedium quoque admitti, paulò antè ivimq; assertum. arg. *l. 1. §. 1. hic junct. l. 12. de P. S.* quia nemo ignorat, etiam ex delicto tum publico, tum privato, oriri obligationem, ab uno latere seu *μὴν ὀφειλόμενον*, *l. 4. ff. de O. & A. pr. Inst. de O. qua ex del. nasc.* factoque illicito contrahi quasi cum Magistratu vel privato, vel utroque; cujusmodi contractus dicuntur mali. *l. 52. de rejud.* cum publica utilitas delicta punienda esse suadeat. *l. 52. §. 2. ad L. Aquil. l. 18. §. 1. de jud. l. 14. C. de pen. P. N. D. Car. P. art. 31. & 103.* Rectè ergo separationem postulabit, cui ex actione furti, injuriarum, aliisque delictis aliquid debetur, concurrentibus creditoribus delinquentis & hæredis; modò actio morte

sci non

9
rei non perierit, lite sc. non contestatâ: *l. 1. de p̄bat. del.*
§. 1. Inst. de perp. & temp. action. tenentur in lite conte-
statâ hæredes *l. 26. de O. & A. l. un. C. ex del. defunct. l. 1648*
de R. 7. sicut & illô casu, ubi quid ad hæredes pervenit,
l. 38. & l. 44. de R. 7. ne alienô ditentur scelere. *l. un. C.*
ex delict. def. l. 5. de calumn.

XIII. Sed quid juris est in creditoribus merè privi-
legiatis, in hypothecariis privilegiô munitis, & in hy-
pothecariis simplicibus, an separationis auxilium im-
plorantes audiendi sunt? Videtur hos omnes illô reme-
diô planè non indigere, utpote qui non tantùm ipso jure
muniti & priores; sed & in pignore potiores sunt. *l. 2 ff.*
& l. 9. C. qui pot. in pign. Sed admittuntur tamen ratione
hypothecæ generalis præsentium & futurorum bonorum
à filio constitutæ, vel ratione magis privilegiatorum,
cùm concursus creditorum hæredis iis nocere potest, ut
sc. propter horum concursum, minùs consequantur,
c. g. si concurrat uxor heredis ratione dotis illatæ. *l. assidu-*
is C. qui pot. in pign. §. 29. Inst. de act. Nov. 109. c. 1. Nov. 97. c. 4.
vel qui ad refectionem & conservationem ædificii pecu-
niam credidit. *l. 1. in quib. caus. pign. vel hypoth. l. 5. l. 6. qui*
pot. in pign. Nov. 97. c. 3. vel qui expensas funeris suppedita-
vit. *l. pen. ff. de relig. & sumt. fun.* utiquè adversus hos &
alios hoc separationis remedium illis quandoq; erit ne-
cessarium, pro rescindendâ damnosâ additione, quâ factum
est unum patrimoniū. *Habnius ad Wesemb. n. 3. hic. Richter*
de priv. cred. c. 1. m. 2. n. 30. Brunnem. ad parat. Wesemb. q. 2. b. 2.
nam licet parens etiam regulariter solô naturæ cursu
suadente prius, quàm filius, sua bona oppignorare soleat,
sæpius tamen fallit, parente bonum patremfamilias agen-
te, filiô verò multa debita etiam privilegiata vel sub
hypothecâ futurorum bonorum quoquè contrahente.

B 2

Quod

Quod si verò aliquo in loco ita usitatum sit, ut illi, qui hypothecam in rebus quibusdam nacti sunt, antequam illas debitor sibi acquireret, omnibus indifferenter creditoribus debitoris, etiam mercedi famulorum & impensis funebribus præferantur, frustrà à creditoribus defuncti hypothecariis separatio desideratur, cum ordinariò jure tuti, omnibus hæredis creditoribus præferantur, qui ipsis etiam non impetratâ separatione nihil nocere possunt, ut tradit *Carpz. p. 1. C. 28. def. 22. § 20.*

XIV. Extra illos casus, si hypothecarius prædefuncti cum hypothecario heredis concurrat, nullus dubito, quin hic posterior sit illo, etiam separatione non petità, *d. l. 2. q. per. in pign.* aditione enim hæreditatis nulla inducitur confusio hypothecarum. *arg. l. 38. §. f. de solut. Zang. de except. p. 3. c. 7. n. 8.* & confusio personarum non mutat causam rerum, ut inquit *Jac. Cujac. tract. 9. ad Africanum. in expl. l. frater à fratre. de cond. indeb.* Competit enim tùm actio realis contrà hæredem, non tanquam hæredem; sed tertium possessorem; *Oldend. class. 3. act. 10. n. 4.* res namq; transit cum suo onere, *l. 12. C. de distr. pign. l. 10. C. de remiss. pign.* quod fundo, sicut medulla ossibus, inhæret, & sicut umbra corpus, quemvis comitatur possessorem *l. 17. l. 18. C. de pign. l. 2. C. de hered. act. l. 2. C. Si unus ex plurib.*

XV. XIV. De Creditoribus personaliter privilegiatis, & præsertim Chirographariis, minùs dubii est. *l. 1. §. 1. l. 2. de sep. r. l. 2. C. de bon. aut. jud. poss.* unde & per excellentiam, beneficium Chirographariorum. *ib. 2. supr.* iisque maximè saluberrimum dicitur. *Carpz. l. 4. Resp. 18 n. 2. Ant. Thes. fa. 3. quest. forens. ss. n. 36.* adeò, ut illud remedium potissimum introductum esse putetur pro creditorib; Chirographariis, in debito Chirographario privilegium ex temporis

temporis ordine non habituris. *l. 1. D. b. t. Aut. Faber de dec.*
2. de Error. pragmat. Err. 2. Et sic obtentâ separatione, Chi-
 rographarii defuncti non duntaxat hæredis hypotheca-
 riis ac privilegiatis; *l. 1. §. 4. ibiq. Dd. hîc.* sed & illis, qui in
 bonis defuncti hypothecam ab hærede nacti sunt, potio-
 res habentur, idquè per fictionem illam negativam, quâ
 censetur, ac si hypotheca non intervenisset, *sapius lauda-*
tâ l. 1. §. 3. d. t. quia resolutô jure dantis (quod hîc per se-
 parationem fit) resolvitur etiam jus accipientis. *l. 31. de*
pign. Vincent. de Franch. decis. 54. n. 8. Casp. Klock. 3. Conf.
120. n. 7. Surd. decis. 310. Francif. Salg. de Somoza in labyr. cred.
p. 1. c. 9. num. 5. & seqq. Carpz. p. 1. c. 28. def. 10. præjudiciô
 hoc firmans hisce verbis: So ist euch / weil der Testaments
 Erbe nunmehr auch verstorben / und eine ziemliche Schuldeno
 last nach sich verlassen / separationem bonorum zu suchen
 unbenommen / und wann solches geschehen / werdet Ihr eu-
 rer Forderung wegen / aus eures verstorbenen Schuldners
 Gütern / vor des Erben Creditoren, unangesehen dieselben
 hypothecarii; Ihr aber nur ein Chirographarius send / bila-
 lig befriediget. *B. R. W.*

XVI. Perinde etiam est, an creditoribus hisce de-
 functi purè debeatur, an ex die vel sub conditione; *l. 54. de*
V. S. l. 2. §. 1. l. 11. §. 1. qui pot. in pign. l. 42. de O. & A. nam
 licet dies exactionem, & conditio ipsam obligationem &
 actionem, suspendat; *l. 13. §. 5. de pign. l. 213. de V. S.* ipso ta-
 men jure actio ante diem competit, quæ verò effectu mo-
 veri non potest, & si moveatur, exceptione temporis, &
 plus petitionis repellitur. *Bachov. ad Treutl. 3. disput. 17. ab.*
6. lit. C. Frantz. ex. 10. q. 2. Itaque hîc illis communi cau-
 tione consulitur, atquè in hunc finem separationem im-
 petrant. *l. 4. pr. b. t. Salgado. p. 1. labyr. cred. cap. 8. num. 27. &*
seq. & licet illi, pendente conditione, debitum exigere ne-

queant, cum dies nondum venerit, nec conditio extite-
rit. *l. 8. l. 10. l. 14. de V. O.* quò respectu eorum debitum ad-
huc incertum & suspensum est; attamen propter spem ra-
dicatam & quodammodò inchoatam obligationem §. 4.
Inst. de V. O. §. 25. Inst. de Inut. Stip. l. 13. C. de contr. & commit.
stipul. audiuntur in petitione separationis, non ad bono-
rum venditionem; *l. 7. §. 14. quibus. ex caus. in poss. eatur.*
sed, si hæredem de fuga, aut futurâ inopiâ futuroquè ejus
dolò valdè suspectum habeant, ut adveniente conditione
vel die còsecuriores sint, ad exigendam, ut dixi, ab eo satis-
dationem. *l. 41. d. jud. arg. l. 12. qui satisd. cog. l. 31. pr. & §. 3. de*
reb. aut. jud. poss. Salgado. d. locò. n. 31. & seq. & hâc non præ-
stitâ, missionem in possessionem, *l. 1. §. 2. l. 5. de bon. poss.*
secund. tab. l. 6. l. 11. quibus ex caus. in poss. eatur. Zas. & comm.
Ed. in l. 4. b. e.

XVII. Si pater impuberi filio substituerit, separa-
tionem petant, & patris & impuberis creditores, à bonis
substituti ære alieno gravati, *l. 1. §. 7. hic.* Item: Sepa-
rationis impetratio quoquè conceditur emergentibus
pluribus successoribus, v. g. Si existat Cajo hæres Sem-
pronius, huic Titius, Titio Mevius, in quem confluunt
creditores omnes; Hujus in bonis jam vendendis sepa-
ratio impetrari potest à Creditoribus Caji contra Sempro-
nii, Titii, Mevii, à Sempronii creditoribus contra Titii
& Mevii, à Titii verò creditoribus saltem adversus Mevii
creditores; Mevii verò creditores nullatenus eam petere
possunt. *d. l. 1. §. 8. hic.*

XIIX. Sed si fidejussori successerit debitor, an à
creditore peti posset separatio? v. g. Sempronio, qui debi-
tor erat Caji, herede existente Mevii fidejussoris, ejusquè
hæreditatem adeunte, quæ ob concurrentiam credito-
rum cum bonis Sempronii est vendenda, an creditor Ca-
jus, qui

jus, qui melius ex bonis fidejussoris, quam principalis debitoris suum consequi sperat, utriusque patrimonii possit separationem implorare? Quod non debitamus, *L. 3. pr. §. 1. hic.* Et licet per confusionem fidejussoris nexus videatur esse solutus, & accessorium à principali absorptum; absurdum quoque debitorem esse fidejussorem sui ipsius *l. 5. §. 14. de fidejuss. l. 24. C. eod.* Cajo tamen ut tertio intervenienti hæc omnia non possunt esse nocumento, utpote qui ab initio sibi diligenter prospexit; *d. l. ibiq. Dd.* factum ergò tertii ipsi præjudicare, jusvè suum sine factò suo auferri nequit. *l. 1. C. Inter alios acta.* Quod si etiam creditor hic ex bonis fidejussoris separatis solidum non sit consecutus, ipsi patet ratione residui regressus ad bona debitoris principalis, *d. l. 3. §. 1. hic.* debitor namquè hic non consideratur, ut hæres, sed tanquam ipse principalis: *Zas. ad b. l.* Sicut itaque eidem creditori licuit partem à fidejussore; vel, si bona fidejussoris à debitore non adita vendisset, ratione residui ad principalem adhuc potuit recurrere; *l. 5. l. 23. Cod. de fidej.* Ita creditor optimè potest experiri pro consequenda parte, quam ex fidejussoris bonis separatis recuperare non potuit. *Zas. hic. in d. l. 3.*

XIX. Creditoribus hæreditariis non immeritò liberi ratione legitimæ annumerantur. Nam licet liberi concurrentibus creditoribus paternis, qui ipsis potiores, submoventur, ut pote cum illi substantiam debitoris non rarò extenuent vel planè absorbeant, prætereaquè legitima non debeatur nisi deductò ære alienò; *l. 35. §. 1. de R. S. l. 8. §. 4. de inoff. Testam. Carpz. p. 1. C. 28. def. 157.* Si tamen ii non concurrunt, habnetur liberi pro creditoribus ratione legitimæ in bonis paternis, adeoque separationem impetrant contra creditores heredis. *l. 36. pr.*

de in

de inoff. Test. Brunneman. in parat. Wesemb. q. 2. in fin. b. t.
Richter de P. C. dict. loc. num. 42. cum seqq.

XX. Post defuncti creditores ejusdem quoque Legatarii & Fideicommissarii singulares admittuntur, idco, quod hæc obligatio ex voluntate defuncti originem trahat, legatumq; beneficio tacitæ hypothecæ, quâ gaudet legatarius in bonis legantis, §. 2. *inst. de leg. l. f. §. 2. Cod. comm. de leg. sit. ipsius defuncti æs alienum. l. 1. l. 2. ibiq; Cast. & Salic. C. de bon. aut. Ind. poss. l. 4. §. 1. & l. 6. pr. de separ. junct. l. 40. de O. & A. l. 7. pr. ff. de reb. aut. Jud. poss.* Quod verum est non tantum in legatis puris; sed & conditionatis; horum n. ratione vel sua die solvendorum nomine cautio merito præstatur, *l. 1. & r. t. ut legat. nom. cav. Zas. ad l. 4. & 6. hic* quod si non sit, & hic immisso jure petitur. *l. pen. §. 1. quib. ex caus. in poss. eatur. Bachov. in Tr. 3. disp. 24. th. 2. lit. A. p. 519. & seq.* Ceterum hætenus dicta procedunt, quando sc. res aut in genere aut conditionaliter legata est, & ubi ex commixto hæredis patrimoniò, solutio & præstatio facienda: Si v. testator rem neq; sub conditione neque in diem futurum, sed purè & determinatè legaverit, statim dominium revocabile tn. & à morte testatoris & ab adita hæreditate in legatarios transit, *Habnii n. 8. verb. Dominium juris fictione. D. de legat. 1. nec ulla hic opus est separatione, cum ipso iure res legata à patrimonio heredis separata, & legatariis vindicantibus tanquam res propria non deneganda sit, nec creditores heredis de jure communi ejusmodi legatariis nocere possint; siquidem illi, svadente æquitate ipsâ, ex debitoris, non alterius tertii bonis suam solutionem exigere debent: ut adeò generaliter concludamus, res alienas inter bona debitoris repertas dominis suum vindicantibus restituendas esse, licet illius creditores suum non,*
consc.

15
consequantur, *l. 5. §. 18. de tribut. act. l. 31. §. 1. de R. C. l. 38. de pecul. l. 24. §. 2. de reb. aut. iud. poss. Carpz. p. 1. C. 28. def. 13.* quandoquidem rei vindicatio, omnibus actionibus, non solum personalibus, sed & hypothecariis præferitur *Rauchb. p. 1. q. 6. n. 13.* & Prætor hoc singulare indemnitate auxilium, hisce tantummodò largitur, qui in concursu creditorum minùs consecuturi *l. 1. §. 1. b. 1. non verò illis, qui jure communi muniti sunt. l. 16. de minoribus l. un. C. de thes.*

XXI. Legatis comparantur donationes mortis causæ, *§. 1. Inst. de don. l. 15. l. 17. l. 37. de mort. caus. don. l. fin. C. eod. l. 2. de publ. in rem action.* unde & similiter donatarii, quibus mortis causæ res quædam in genere donata, ad separationem admittuntur: quod secus est, re in specie mortis causæ donatæ, ea enim rectâ viâ in donatarium transit statim à tempore mortis, *l. 29. de mortis caus. don.* & à patrimonio heredis ipsò jure separata per rei vindicationem obtineri potest, *d. l. 29. junct. l. 80. de legat. 2. l. 64. de furt.* adeoque cessat separatio, quæ semper præsupponit debiti cum patrimonio heredis confusionem, & damnum à concursu creditorum heredis descendens. *l. 1. §. 1. b. 1. l. 2. C. de bon. aut. iud. poss.*

XXII. Neque solum hætenus relatis personis & ipsis defuncti creditoribus, verum etiam eorum negotia procurantibus, licet hoc auxilium petere, uti sunt procuratores, modò speciali instructi mandatò compareant, propter grave præjudicium, tum respectu sui principalis, tum creditorum hæredis. *arg. l. 25. §. 5. de acq. vel omit. hered. l. 25. §. 1. de minor. Lud. Posthius de subhast. inspect. 22.*

XXIII. Hucusque de personis hujus beneficii capacibus, sequuntur personæ ejusdem non capaces, nam contraria juxta se posita magis elucescunt. Sic (1) excluditur

C

ditur heres, scil. ex asse, *vid. th. ii. sup.* quia hères, hereditatem adeundo, cum defuncti creditoribus quasi contraxisse, seque illis pro debito obligasse & suorum creditorum causam deteriore reddidisse intelligitur; *l. i. §. 2. b. 2. l. 3. §. f. cum seq. quibus ex causis in posse. l. 8. de O. & A. l. 16. C. de jur. del. suæ ergò imputet facilitati, quòd hereditatem onerosam adierit, suumque jactaverit, Zoëf. in comm. D. b. i. idque adeò procedit, ut nec heres, in bonis defuncti, ad ejusdem creditorum instantiam separatis, possit saltem beneficiò competentia uti, quia donec omnibus creditoribus hereditariis satisfactum non est, nihil juris heres in illis habet; Salgado laby. cred. i. c. 24. n. 126. Manz. in patr. deb. depaup. dec. 3. q. 10. n. 49. & seqq. siquidem nec alimenta liberis debentur, nisi dimissis creditoribus Carpz. P. M. p. i. c. 28. def. 157. Sunt quidem casus nonnulli, ubi & ipse heres ad separationem provocare potest; de quibus *th. 46. & seqq.* tendunt tamen, non tam ad confusionem bonorum separationem, quam ad confusionis impeditionem, quæ totò cœlò invicem differunt, vel etiam non de diversis, sed unius hominis bonis fiunt, unde & à *Dd. ad l. i. b. i.* ejusmodi separationes improprie seu irregulares appellantur, *add. th. i. sup.**

XXIV. (11) Leges repellunt heredis creditores, quia debitor adsciscendo alios creditores, suis creditoribus, qui cum ipso contraxerunt, præjudicare potest, sed non defuncti, qui in ipsum inciderunt, *l. i. §. 2. hic.* creditores enim cum aliquo contrahentes, semper respectu suorum bonorum fidem ejus sequuntur, quòd enim is opulenter, & plura possidet bona, eò majorem ipsi fidem adhibent, quòd autem pauperior, eò minus fidei ei committunt. Hinc æquissimum est, creditoribus ex illis bonis, quorum respectu crediderunt, satisfieri, ut itaq; hinc concludamus:

Cujus-

17

Cujuscunque fidem creditores respectu bonorum secuti sunt, illius bona, ab ejus bonis, cujus fidem non sunt secuti, separari debent, & ex illis ipsis satisfieri æquissimum est.

Atq; creditores heredis ejus bona atq; fidem secuti sunt. Ergo.

Sicut in eundem ferè modum rationatur. *Anton. Faber. de error. prag. dec. 2. err. 2.* Fallit autem hæc assertio, si heres in fraudem creditorum hereditatem adierit damnosam, nam eò casu Prætor illi non quidem vigore hujus Edicti, sed extra ordinem succurrit, restituendo illum ex capite dolimali, *l. 1. §. 5. in fin. ibiq. Nevius & Zasius h. t. vel etiam* si heres fiduciarius coactus adierit hereditatem, quam debitori fideicommissario restituere non possit. *l. 1. §. 6. in fin. b. t. l. 11. §. 2. ad SC. Trebell.* unde si heres fiduciarius omisit separationem, ejus creditores illam impetrare poterunt *d. §. 6.* etiam invito & prohibente herede *Gotthofr. ad §. 6. lit. u.*

XXV. (III) Ipsi hereditarii creditores frustra separationem postulant, si semel fidem heredis secuti fuerint, ejusque personam elegerint, tamen enim heredis creditoribus annumerandi sunt. *l. 1. §. 10. n. 15. 16. b. t. l. 2. C. de bon. aut. jud. pos.* Eligere autem personam & fidem heredis non duntaxat videntur, si huic beneficio pro se introducto expressè renunciaverint. *l. 41. de min. l. 29. C. de pact. junct. l. 1. §. 16. hic,* verum etiam (1) si ab herede animò novandi stipulentur, dicendo, e. g. Titi, tu es heres defuncti, promittisne te soluturum credita nostra? qui respondet promitto, *l. 1. §. 10. hic.* provisio namq; hominis tollit provisionē legis, *arg. l. 3. C. de testam. tut. l. f. C. de pact.* Licet enim jure antiquo per quodlibet additamentum inducatur novatio, hodiè etiam præsumptioni, quæ oritur ex mente

C 2

contra-

contrahentium, multum à magni commatis JCtis tri-
buatur; *Gail. 2. obs. 30. Fachin. 3. contr. 92. Zanger. de ex-
cept. p. 3. c. 3. num. 44.* hoc tamen, cum non congruat Le-
gislatoris nostri intentioni, de enixa mente heredis & con-
sensu creditoris expresso hic constare debere arbitramur,
moti l. fin. Cod. de novat. Carpz. p. 2. C. 19. def. 14. (2) si usu-
ras ab herede, ipsum quasi eligendo, acceperint. *d. l. 1. §. 10.*
in fin. non quidem à defuncto debitas, sed ab herede è re
nata promissas. *Richter de P. C. c. 1. n. 126.* Unde falsò dicit,
Zaf. ad §. 10. hic. creditorem, qui etiam sine animo novan-
di sequitur fidem heredis, se privare hoc beneficio, nam,
licet sufficiat, qualiter qualiter heredis personam sequi;
l. 1. §. 15. hic, requiritur tamen, ut fiat animò eligendi he-
redem, *d. §. 15. & animò novandi d. §. 10. Richter. de P. c.*
dict. c. 1. (3) si pignus aut fidejussorem etiam minùs ido-
neum ab herede mutationis gratià acceperint. *d. l. 1. §. 11.*
§. 15. hic. Salga. d. lab cred. p. 1. c. 9. n. 40 & seq. Perez in l.
3. n. 20. C. de bon. aut. jud. poss.

XXVI. Quòd si creditores defuncti, heredem in
judicio convenient litemque cum eo contestentur, sepa-
ratio obinde illis non denegatur, *l. f. b. t. l. 2. C. de bon. aut.*
jud. poss. nemo enim facit causam deteriore litem con-
testando. *l. 88. de Regulis J. ex necessitate enim hoc factum*
est, perveniendi scil. ad suum, d. l. f. ibiq. Zaf. in necessitati-
bus autem nemo præsумitur liberalis, vel recedere à jure
suo: Quem enim alium possent creditores convenire nisi
heredem? Perez. n. 20. C. b. t. integra ergò adhuc est sepa-
ratio, etiam herede ad solvendum condemnatò. Surd. de
sis. 310. Sic aliis petentibus separationem, aliis non, his
tantum adimitur hoc remedium, qui non petunt, *d. l. 1.*
§. 16. b. t. vigilantibus enim jura subveniunt, *l. 24. que in*
fraud. credit, nec Judex nisi imploratus suum impertitur
officium

19
officium, l. 4 §. 3. de damn. infect. l. 1. Cui que def. Adv. Jud. supp. Sed hoc vix usu servari, testatur Excell. Dn. Brunne-
man. in parat. Wesemb. q. 5. b. 1. ob clausulam salutarem &
implorationem officii iudicis, puta, nisi hi fidem he-
redis securi, vel expressè huic remedio renunciaverint.

XXVII. (iv) Nec illi creditores hereditarii admittuntur, quibus tantum aliquid solâ æquitate naturali debetur: naturalis enim obligatio nullam producit obligationem efficacem; i. e. per quam ab invito quidquam extorqueri potest, sed pudori ejusque, fidei atque conscientiæ rem totam relinquit Suthold. 12. apb 11. imò nec creditorum nomine veniant. l. 10. de V. S. l. 42. §. f. de O & A. Hinc creditoris nomine hic non venit, qui beneficiò suò quid promeruit, ut sibi remuneratio tantum debeat. l. 25. §. n. de hered. petit. l. 6. §. f. de neg. gest. & per consequens separationis auxilium hic cessat, cum non tantum liberalitati contrarium, verum etiam turpe sit pro beneficio precium exigere.

XXIX. (v) Cum creditor quoque is dicatur, qui exceptione perpetuâ submoveri non potest, l. 55. de V. S. & cui quiddam debetur, absque ulla exceptionis perpetuæ remotione; l. 10. cod. hinc quibuscunq; creditoribus perpetua exceptio, quâ actio ipsò jure competens eliditur, objici potest, illi separationem nequaquam impetrabunt. arg. l. 1. pr. vers. hujus rei, de Off. ejus. cui mand. est. juris d. Everhard. Top. leg. loc. à contrario sensu 82. quia paria sunt actionem nullam habere, aut talem, quæ exceptione perpetua repellitur, l. 7. §. 8. de dol. mal. l. 13. l. 112. l. 115. §. fin. de R. J. unde iis, qui filiis. contra SCtum Macedonianum mutuam dederunt pecuniam. l. 1. ad SC. Maced. vel quibus mulier intercedendo sese obligavit, l. 22. cum Auth. seq. C. ad SC. Vell. ob perpetuam exceptionem auxilium hoc non competit.

C 3

XXIX. Sub

XXIX. *Subiectum patiens* sunt illi, contra quos separatio impetratur. In hunc censum principaliter venit heres, sive sit ex asse, sive ex parte, *l. 1. §. 1. hic. l. 6. C. de hered. act. l. 7. C. de bon. aut. jud. poss.* non quidem, ut ipse aliquid faciat, aut det, sed aliquid patiatur fieri, nec refert sive plures, sive unus disjunctivè, sive collectivè, ut universitas, municipia, corpora *l. 1. §. 4. d. t.* sive propriè sic dicti heredes, sive bonorum possesores *l. b. §. 1. b. t.* sive sint Testamentarii, sive ab Intestato, *l. 6. §. 1.* & quidem vel ex Jure Civili, vel Prætorio, unde liberi, unde legitimi, unde cognati, unde vir & uxor aut fiscus. *l. 1. §. 4. eod.* sive primi, sive secundi, ut substituti: *l. 1. §. 7. hic.* nam & creditores Testatoris possunt instare apud Prætorem pro separatione bonorum testatoris, à bonis tùm primi heredis, tùm substituti; quod & facere possunt heredis creditores adversus substituti creditores, dicendo, volumus esse contenti bonis nostri impuberis debitoris, vos substitutarii manete in finibus vestris, qui casus determinatur *d. l. 1. §. 7.* Nec ullum amplius dubium superesse potest de heredis heredibus; habemus enim claram decisionem *in l. 1. §. 8. eod. add. tb. 17. supr.* siquidem & heredis appellatio non solum ad proximum heredem; sed & ad ultiores refertur. *l. 65. de V. S. l. 70. l. 170. eod. l. 194. §. R. 7.*

XXX. Sic porrò datur separatio in universum adversus heredis, qui solvendo non est, creditores, cujuscunque sint conditionis, ordinis & classis: *l. 1. §. 1. §. 4. r. §. 6. b. t.* quandoquidem creditores hereditarii nudi chirographarii, ratione rerum hereditiarum maximè privilegiatos heredis creditores, beneficiò separationis excludunt. *d. l. 1. §. 3. §. 4. conf. tb. 15. supr.* Sic contra debitorem fidejussori succedentem separatio impetratur. *l. 3. pr. hic. ad. tb. 18. supr.*

XXXI. *Obje-*

21

XXXI. *Objectum separationis* sunt in universum bona hereditaria, i. e. quæ defunctus habuit & reliquit, l. 1. § 3. *vers. attamen si hereditaria. b. i. mobilia & immobilia*, tam corporalia, quam incorporalia, l. 1. § 1. *Ott. D. eod. l. 2. C. de bon. aut. jud. poss.* & ante & post separationem acquisita, l. 5. *vers. sed si post. eod. tit.* quippe & ea, quæ comparata sunt ex hereditate vel hereditaria pecunia, hereditatis esse censentur. *arg. l. 45. de jur. dot. l. 1. C. de castr. penult.* ad hoc, ut creditoribus hereditariis solis ex bonis defuncti satisfiat, l. 1. § 1. *ibique Cujac. b. i.* adeoque hæc omnia, si per hereditatis aditionem cum propriis heredis bonis conjuncta sunt, jure separari possunt, quia iniquum esset, creditorum conditionem factō heredis fieri deteriorem. l. 1. § 2. *hic. l. 25. C. de pact.*

XXXII. Unde excluduntur (1) bona quæ hereditariè quæsitæ non sunt, sed aliō titulō singulari, eoque onerosō, vel lucrativō ad heredem pervenerunt. e. g. si heres fundum possideat, qui defuncti quidem fuit, sed ad heredem vel donationis, vel venditionis titulō pervenit. Nam *l. 1. ff. hic* non nisi de herede vel successore universali, non particulari agit, adeoque minùs rectè ad hunc extenderetur. *Carpz. pr. 1. C. 28. d. 10. num. 11.* qui etiam eam in rem adducit præjudiciū huiusce formalibus. Hat euer Vater sein Ritterguth / von Thoma Mohnern an sich erkauft / daran Er noch etliche Gelder denen Mohnernischen Gläubigern zu bezahlen schuldig verblieben / dann dieselben Ihre forderung wegen uffberührtem Guthe nicht versichert weren / noch eine verpfändung darauff erlanget &c So würdet ihr ihnen wegen Euerer Muttertheils billig vorgezogen / und sie weren separationem bonorum zu suchen nicht befugt / B. R. W. (2) Bona, quæ quidem hereditaria fuerunt, sed cum patrimo-

nio heredis conjuncta esse desierunt. v. g. Si heres b. f. hereditatem vendiderit, *juxta t. i. ff. & C. de hered. & act. vend.* antequam creditores separationem urgerent, aut ipse factus esset non solvendo; *l. 2. hic. l. 7. §. 1. de reb. aut. jud. poss.* quod secus se habet, si pignus in re hereditaria constituat, quia tunc in suo remanet dominio, suoque nomine possidetur à creditore. *l. 1. §. 3. hic. Salgado. laby. cred. p. 1. c. 9. n. 25.* Quæ autem non b. f.; sed in creditorum fraudem alienata sunt, rectè actione Paulianâ, ex *Edicto, quæ in fraudem creditorum*, revocantur, horumq; separatio deinde impetratur, *arg. d. l. 2. hic.* quia fraus sua heredi patrocinari non debet. (3) Bona quæ licet defuncti, cum hæredis tamen bonis ita corporaliter ac actualiter commixta & confusa sunt, ut ea nullò modò neque ratione corporum neque qualitatum separari possint. Hòc enim casu creditores hereditarii suæ negligentiae expensum ferre debent, quòd non unionem tempestivè impederint, *d. l. 1. §. 12. eòd.* Sed hoc in rebus immobilibus, pecoribus ac similibus rarò contingit; *d. l. 1. §. 12. Coll. Argent. ib. 3. b. t.* in oleo, vino, frumento, nummis & similibus facilius; *l. 79. de solut. §. 27. & seq. Inst. de R. D.* Si tamen de quantitate & qualitate aliunde constet, separatio optimè fieri potest, *arg. d. §. 27. & seq. Inst. d. t.* cum enim earum rerum conditio, bonitas, & valor consistat in functione per mensuram, pondus & numerum, *pr. Inst. 2. M. R. C. O. l. 12. §. 1. de R. C.* utique sciri potest, quid & quale ad hereditatem pertineat. *Zas. ad l. 1. §. 12. b. t.*

XXXIII. Et hæc de rebus allodialibus. In bonis Feudalibus secernendum est feudum hereditarium, vulgò *Erblehen*, quod hereditatis jure censetur, & ad omnes etiam extraneos heredes pro voluntate Vasalli, qui & liberè de eo disponere potest, transit, *2. F. 48.* à Feudo ex pacto

23

ex pacto & providentia, Germ. *Stammlehn* / quod ex providentia legis feudalis ad primi adquirentis descendentes masculos 1. F. 1. §. *hoc autem notandum.* 1. F. 2. pr. 2. F. 34. §. *similiter.* ordine successivò, & jure propriò pertinet, 2. F. 50. in quorum etiam præjudicium Vasallus de eo nihil disponere potest. 1. F. 3. illud, si merè & simpliciter tale, utique à bonis heredis separandum, & creditoribus hæreditariis relinquendum est, cum habeat se instar rei allodialis, adeoque heres in illud modò hereditariò succedens etiam Antecessoris sui debita *Erb Schulden* non solum ex fructibus; sed etiam ex ipsa feudi substantia, per ejus sc. distractionem, si opus fuerit,olvere cogitur. *Dn. Struv. ex feud. 14. tb. 2.* Hujus verò nomine, cum res hereditaria non sit, separatio non conceditur, siquidem successor feudalis de debito hereditario feudi nomine nihil solvit, nisi debita sint feudalia, vel feudum pro his oppignorum. 2. F. 45. *Gail. 2. O. 154. Mynsing. 5. Obf. 65.* *Dn. Mevius in disc. lev. inop. deb. c. 7. num. 177. & seqq.* Unde & regula optimè constituitur talis: Omnem spem de exsolutione crediti ex feudo, vel ex oppignoratione, vel natura debiti feudalis dependere; *Carpz. 1. decis. 72. n. 7.* Quod minùs dubii alit in foro Saxon. propter claram sanctionem in *Const. Elect. Aug. p. 1. const. 46. ibique Carpz. Richt. d. c. 1. n. 139. & seqq.*

XXXIV. Quod ergò de Chirographarii prærogativa *tb. 15. supr.* ivimus assertum, limitationem patitur in bonis feudalibus, quòd scil. is postponatur creditori posteriori, cui feudum paternum à filio legitimè fuit oppignorum, prout in terminis suggerit *beat. Carpz. 1. decis. 73. per tot.* In Ducatu verò hoc Meclenburgico creditores patris chirographarii in feudo antiquo & paterno, hypothecariis filii creditoribus procul dubio præferuntur, ex hac ratione, quod feuda in hac provincia ex consuetudine

D

tudine

tudine inveteratâ omni æri alieno sint obnoxia. *Cothman. 2. Resp. 75. n. 34. & 3. Resp. 18. n. 1. & seqq. & Resp. 23. n. 156. add. Affecur: Revers. de 23. Februar. Anno 1621. art. 31.*

XXXV. Sequitur forma quomodo & quando separatio sit impetranda? Ubi requiritur (1) ut ipse heres non solvendo *l. 1. §. 1. l. 6. b. t. l. 2. C. de bon. aut. jud. poss. vel ob inopiam suspectus sit, quò minùs satisfactionem præstare possit, l. ult. §. 4. C. de jure deliber. Hahn. n. 4. b. t. modò creditores hereditarii, quibus ut actoribus onus probandi incumbit, l. 21. l. 23. de probat. l. 4. C. de edend. l. 7. C. de prob. heredem facultatibus suis labi, & solvendo esse desinere, abunde demonstrent; l. 6. C. de hered. act. aliàs hoc non probantes optimè actione injuriarum ab herede conveniri possunt. arg. l. 5. inf. qui satisd. cog. l. 19. de injur. l. 31. §. f. de reb. aut. jud. poss.*

XXXVI. (2) Ut creditores hereditarii adeant ipsum Prætorem vel Præsidentem *l. 1. §. 14 hic. l. 2. C. de bon. aut. jud. poss. vel hodiè mutato Reipublicæ Statu, quemvis ordinarium Magistratum, qui potestatem habet exigendi, aut etiam mittendi in possessionem, ubi opus est, der die Erbgerichte hat Hahn. n. 6. b. t. Struv. ex. 44. th. 61. qui qualiquali causæ cognitione cognitâ, decretò suò separationem indulturus est, d. text. junct. l. 9. §. 1. de offic. procons. & licet ejusmodi decreta olim latinè l. 48. de Re judic. & Imperiò Constantinopolin translatò etiam Græcè l. 12. C. de Sent. & interloc. Goth. ad l. 11. in pr. de legat. 3. interponebantur: In imperio tamen Romano Germanico hodiè & germanicè æquè decreta ac sententiæ efferuntur, ne exoticarum linguarum usurpatio vergat in præjudicium vernaculæ, in qua consistere quoque solet Majestas Imperii. Quidam hoc per Fridericum II. alii per Rudolphum I. annò 1273 publicâ lege introductû putant. Spangenh, in Chron. Sax. cap. 204. Lehman. Chron. Spir. l. 5. 6. 107. Quic-*

25

e. 107. Quicquid verò sit, extra dubiū tamen est, quòd mos ille usurpandi hanc linguam non tantum strictè in supremo Germaniæ tribunali Spiræ observetur, *Magenhorst. ad p. 2. O. C. t. 27. Schub. de Austr. c. 1. n. 12. §. sed & à posterioribus Imp. in aliis approbetur, Const. Imp. de Anno 1512. von Notarien §. Item die Notarien sollen. Cap. Caroli V. art. dazu in Schrifften/Cap. Ferd. IV. art. 42. & Leopold. art. 43. quandoquidem etiam linguæ Germanicæ tanta est majestas, tantaq; dignitas, ut cum aliis ferè omnib; , non tantum de elegancia, verum etiā de exquisitorū verborū circumductione & periodorū decenti ampliatione atq; tractu certare posset. *Clapm. de arcan. Rerūp. c. 22. Webn. in pref. Obs. pract. Besold. Th. pract. vers. teutsche Sprache. Unde & Carolus IV. Electorū filios præprimis hâc lingua educari & imbui jubet. A. B. tit. 26. adde Arth. Duck. de aut. jur. Civ. l. 2. c. 1. §. 8. & seq.**

XXXVII. Decretum autem hoc à creditoribus obtinetur non vi alicujus juris in re vel ad rem, sed ex æquitate, vel ut hodiè loquimur, per implorationem officii judicis, non mercenarii, sed nobilis; *arg. l. 1. §. 1. ibi: æquissimum, hōs t. Coll. Arg. tb. 6. h. t. Oldend. cl. 5. act. 15. circ. fin. cumque in finem judex competens quæritur, non defuncti, vel bonorum hereditariorum, sed heredis, qui adeundo hereditatem defuncti, rei dominus factus est, adeoque rei vices sustinet. Unde separationem in locò domicilii heredis impetrandam esse arbitramur, nam cū hæc separationis petitio contra defunctum non fuit radicata, sed demum contra heredis personam ceperit competere, apparet heredem hoc in casu forum non ex defuncti, sed propria persona sortiri: non secus atque fideicommissi petitio apud proprium fiduciarii heredis judicem instituenda est. l. 58. §. 2. de jud. Ant. Perez in C. num. fin. ubi fideicom. pet. oport. Deinde forum domicilii est generale, omnibusque actionibus instituendis commune; l. 19. §. fin. de*

fin. de jud. l. 2. C. de jurisd. omn. jud. l. 3. C. ubi in rem act. Carpz. p. 1. c. 29. d. 19. n. 2. cū ergo ex hoc Prætoris edicto nulla specialis actio proficiscatur, secundum quam diversitas quædam fori instituenda sit, utique & hîc forum domicilii est respiciendum, nam totum hoc ex Prætoris cognitione dependet, cujus edicti verba simpliciter abque ulla judicii mentione concepta sunt. *l. 1. ff. de Separ.*

XXXIIX. Quod autem paulò antè qualem qualem causâ cognitionem decreto præmittendam esse dixi, non intelligatur, quasi posset illa esse tumultuaria, sed debet constare suis terminis, & substantialibus naturalibus, processum summarium ingredientibus, quali quali scil. petitione & facti narratione, citatione, nonnunquam etiam probatione necessariâ, & defensione legitimâ. *Clem. sepè de V. S. Carpz. p. 1. C. 2. def. 17.* Sicut & hæc porrò cognitionem Prætoris subintrant, an impetrans sit creditor defuncti? an heres solvendo sit nec ne? an ille heredis fidem quocunq̃ modò secutus fuerit? num bona distracta, vel ita commixta, ut commodè separari queant? quæ & alia fusiùs disputatio hinc inde enucleat.

XXXIX. (3) Ut instituatur intra quinquennium, à die acquisitionis vel aditæ hæreditatis, *l. 1. §. 13. hic.* cū ejusmodi tempus pro longo reputetur, ex quo oblivio quædam, simulq̃; tacita hujus beneficii renunciatio præsumitur, *Menoch de A. J. Q. l. 2. cen. 1. cas. 5. n. 9. Dn. Richter d. tract. P.C. cap. 1. m. 2. n. 174.* qui & in hunc finem responsum Facultatis Juridicæ Lipsiensis, verbis sequentibus recenset: *Seind etliche Creditores nach verfließung fünf Jahren / vor der Zeit / nachdem des Schuldners Söhne die väterliche Erbschafft adjiret / und an sich genommen / eine separationem bonorum zu suchen vorhabens &c.* Tempus verò hoc quinquennale non currit (1) Tempore belli & pestis, quò jus nō redditur, siquidem non valenti agere

27

agere nō currit præscriptio. *l. 1. C. de ann. præsc. l. 34. §. ult. §. l. 35. de S. R. P. Zach. Beichling, in statuta silentii bellici per tot. quod & collimat R. Imp. de annō 1654. §. Et* viel nun die Capitalia anlanget / *ibi*: Sollen dieselbe einem jeden Creditori unverfehrt / und ohne einige Abfürkung richtig verbleiben / und hinwieder keine præscription oder verjährung / wege der bey wehrenden Kriege unterlassenen Forderung der Zinsen oder Capitalen / angezogen werden noch gelten. Qui licet de mutuō saltem constituat ac ordinet, ex rationis tamen paritate & ad alios articulos optimè aptari posse, nullus dubito. Nec hōc casu tempus quinquennii ab initio numeratur; sed anteriora tempora cœpri sc. belli, vel pestis, cum reliquis vel finiti belli & contagii connumerantur, ut ita medium tempus hoc juris tantum habeat, ne plus reponat restitutio, quàm abstulit læsio. *l. 2. C. quib. non obijc. long. temp. præscr. l. 24. §. 4. de minor. Carpz. 2. decis. 116. (2)* Si lis pendet contra heredem eaque nondum finita est: Qui enim iudicium dictavit hæredi, illi adhuc integra est separatio juxta *ib. 26. supr.* nec, lite nondum sopitâ, cognosci potest, impetranda an sit separatio, nec ne? quemadmodum illud per simile ab investitura feudi corroborari potest: Nam investitura feudi, quamvis intra annum petenda sit, non tamen currit illud tempus, cum res adhuc sit illiquida vel legitima scil. ætas à Valallo nondum impleta. *2. F. 24. 40. §. 55. vers. præterea si quis. Vult. de feud. libr. 1. cap. 7. num. 64. cum mult. seqq.*

XL. Periculo autem cursus quinquennalis planè non subest jure hypothecæ, qui gaudet in bonis defuncti; sed ad 40 annos illō utitur. *l. 7. C. de præsc. 30 vel 40 ann.* ipsō enim jure tutus est. *l. 2. qui pot. in pign.* cum transeat res cum suo onere, quod fundum, ut umbra corpus suum, sequitur. *v. ib. 13.* Sic creditores defuncti Chirographarii nonnunquam moribus ac statutis locorum post

D 3

quinquen-

quinquennium admittuntur, ac heredis creditoribus præferuntur. De Marchia Brandenburgensi & Ducatu Pomeraniæ illud attestantur *Habn. ad Wesemb. n. 4. b. t. Brunneinan. in parat. Wes. q. 4. eod.* Idem ratione Ducatus Meclenburgici it demonstratum *Const. Duc. sub dato Schwerin d. 29. Januar. Anno 1646.* cujus verba allegasse Lectori haud tædiosū censemus. *ibid.* Als J. F. G. auch weiters befunden / daß zu mehr mahlen bey einholung ausländischer Facultäten Urtheil sich begeben / daß eines theils Facultäten oder Referendarii derselben die separationem creditorum & bonorum paternorum, und creditorum & bonorum cedentis auff das quinquennium restringiren; solches aber alles der Landes übliger von undenklichen Jahren hero gethaner Observantz durchaus zu wieder läuft. Demnach wollen J. F. G. daß fort mehr solche separationes bonorum / ohngeachtet einiger præscription in acht genommen / und alle Groß Väterliche Creditores / des cedentis creditoribus, so woll an Capital als Zinsen / sollen vorgezogen werden / welches sie dann in allen obigen puncten der Gebühr nach schon beobachten werden / oder da sie gleich über verhoffen dieselbe nicht attendiret hettten / sollen dennoch die eingeholte Urtheil hernach / krasse dieses in J. F. G. Nahmen / von dero Cansler / Cansley Directore und Råthen declariret werden.

XLI. Sed an jus petendæ Separationis bonorum in passibus admissibilibus, huic quinquennio in foro Saxonico includatur, non undequaq; expeditum est. Cum enim hoc jure duo tantum dentur præscriptionis genera; Annalis scil. quæ res mobiles respicit, spatiôque unius anni & sex hebdomadarum completur, & tricennalis, quæ concernit bona immobilia, & completur curriculo 30 annorum & unig anni junctis sex hebdomadis, *Land Recht. l. 1. art. 28. & 29.* negativè non nemo respondendum autumaret.

29

tumaret. Ceterum distinguendum est inter præscriptiones regulares seu decretivas, quarum in forò Saxon. non nisi illæ duæ habentur, & permissivas seu speciales, quæ jure communi, ex causâ quadâ speciali, in casibus specialibus inductæ, v. g. præscriptio doli, querelæ inofficiosi, adulterii. &c. adeoque & de Jure Saxon. separationi quinquenniò præscribi arbitramur. Quæ enim non inveniuntur correctæ, Juris Civilis dispositioni relinquuntur. Carpz. p. 2. C. 3. def. 4. n. 1. & seqq. § 4. Resp. 18. ubi & in fine speciale responsum refert: daß des Waters Glaubigerere / wann Es bey seinem Sohn / zum concursu creditorum komt / nach verfließung 5. Jahr / von Zeit an der erlangeten und angetretenen Erbschaft / auch nach Sachsen Recht separationem bonorum ferner nicht bitten können / sondern sie werden exceptione præscriptionis von des Sohnes Glaubigeren billig abgewiesen. D. X. W.

XLII. *Finis separationis est*, (1) ut bona hereditaria per heredis aditionem cū propriis suis bonis commixta separantur, unūq; heredis patrimoniū in duo distincta dividatur. l. 1. §. 1. ibi: & sic quasi duorum fieri bonorum venditionem, h. t. quò omnia in pristinum suum statum redigantur, ac illa commixtio pro non facta, quasi bona hæredi nunquam quæsita fuissent, habeatur. l. 1. §. 6. ibi: ut perinde. d. t. Manz. in patron. debit. depaup. dec. 3. q. 10. n. 40. (2) Ut creditores hereditarii ex bonis ejus, cum quo contraxerunt suum debitum vel totum consequantur, vel plus, quàm consequerentur, si cum creditoribus heredis, qui solvendo non fuit, vel plures habet creditores, concurrerent. d. l. 1. §. 1. & pass. eod. C. A. tb. 7. d. t.

XLIII. Seqvuntur *effectus*, quales sunt. (1) Quòd creditores hereditarii soli, exclusis creditoribus heredis potiores (observatò tamen ordine) in bonis hereditariis habeantur. Cassp. Manz. in patr. deb. depaup. dec. 3. q. 10. n. 48. tam

tam ratione sortis, quam licitarum usurarum, *adi & audi*
26. 10. & 40. hic. Carpz. p. 1. c. 28. def. 160. n. 1. & seqq. & si
suum non sunt consecuti ex bonis defuncti, non possunt
venire contra personam heredis. *l. 1. §. 17. l. 5. hic*, nisi
ratione hereditatis heredi aliquid accesserit. *l. 5. pr. hic.*
26. 29. supr. vel illi temerè separationem petierint, & ju-
stissimâ ignorantia causâ allatâ veniâ impetraverint *d. §.*
17. in fin. c. g. si creditor hereditarij sit minor, aut dolò de-
ceptus, aut alia justa erroris causa subsit, non immeritò
ipsi, solâ æquitate svadente, per in integrum restitutionem
succurrendum est, *d. l. & l. 11. §. 10. de interr. in jur. fac.* cum
justa ignorantia, quando de damno vitando agitur, factū
propriū quandoq; excuset. *l. 7. l. 8. de jur. & fact. ignor.* Potis-
simâ autem hic & sufficientem ignorantiam, nō exclusō ar-
bitriō judicis ratione circumstantiarum, esse dicimus,
si in bonis defuncti multa mobilia & immobilia reperi-
antur, quæ omnia ejus esse credebantur, cū reverâ non
essent: v. g. deposita, commodata, hypothecæ data, vel
si bona defuncti subitanæ quâdam clade, puta ruinâ, in-
cendiō, furtō, aliōve casu fortuitō ablata aut deminuta
fuerint, quæ omnia creditores defuncti fortean absentes,
probabiliter ignorare possunt. *Zafius ad d. l. 1. §. 17. n. 2. b. t.*
Alioquin, ut assertū, creditores defuncti, factâ separatione
ratione residui cū heredis creditoribus non concurrunt,
etiā si ex heredis bonis, dimissis ejus creditoribus,
multum supersit. *d. l. 5. Salgado. in Labyr. cred. 1. c. 9. n. 41.*
& seqq. quia bona defuncti non possunt augmentum re-
cipere ex bonis heredis, factâ separatione, quæ ipsos ab
his bonis separavit. *d. l. 5. Salgado in Latyr. cred. d. c. 9. n.*
43. suæ itaque imprudentiæ & simplicitati impen-
sum ferat creditor hereditarius, quod à persona heredis
inconsultè recesserit, separationemque, petendo bona
minùs idonea, id oncis prætulerit, quod de heredis credi-
toribus

31

toribus dici, illisq; quicquam imputari nequit, utpote qui separationem non petierunt, sed in eam per factum tertii inciderunt; *dd text.* quibus non refragatur *l. 3. §. f. hic.* de cujus conciliatione in ipso conflictu videbimus. Cautus ergo sit Advocatus laborantium spem defensurus *l. 14. inf. C. de Advoc. div. jud.* neq; ad remedium hoc profiliat, nisi discussis utriusq; patrimonii, & creditorum juribus probè perspectis; Nam pro separatione petenda facit, quod concurrentibus creditoribus defuncti & heredis, hereditas per aditionem commixta non omnibus sufficiat, sed hypothecariis tota ut plurimum cedat, creditoribus chirographariis vel minimum vel, nihil reportantibus. *l. 1. §. 1. et. 16. hic.* vel quòd incertum sit, an & quantum heres sit acquisiturus, vel consumpturus. *Manz. 3. patr. deb. 10. n. 58.* Pro omittenda verò separatione movet, quòd, cùm hereditas defuncti non sufficit omnibus creditoribus, quidam dimittantur vacui, non datò regressu, post factà separationem ad bona heredis, vel quòd heres habeat quidem creditores, sed saltem chirographarios, vel, quòd heres tractu temporis plus acquirere, & reliquum ex eo solvere possit. *l. 33. sol. matr. l. 5. inf. b. t. Manz. d. quest. 10. n. 57.*

XLIV. (2) Pro creditoribus heredis operatur separatio sublevationem, ut ex idoneitate, & abundantia bonorum defuncti, & sui creditores exsolutionem consequi possint, advolvaturq; iis, quod in hereditate superabundat; *d. l. 1. §. 17. Et fin. l. 5. hic,* heres enim post impetratam bonorum separationem heres esse non desinit *l. 88. de ber. Inst. junct §. 5. Inst. de O. 2. ex quas C. N.* Sed illius jus, donec hereditariis creditoribus satisfactum fuerit, quodammodo suspenditur, quod solutione factà iterum quasi reviviscit. Sic & remanent creditoribus heredis bona sua separata, ut & ex illis acquisita, propriâq; ipsius industriâ parta. *l. 5. §. 1. b. t.*

E

XLV. Con-

XLV. *Contraria separationi sunt* (1) Si hereditas b. filii distracta l. 2. *bic.* (2) Si creditor hereditarius expressè huic beneficio renunciaverit, vel (3) Personam heredis elegerit, l. 1. §. 10. d. *tit.* quæ species quales sint, *vid. tb. 25. supr.* (4) Si quinquennii tempus, ab adita hereditate computatum, effluxum sit *tb. 39. supr.* (5) Si res hereditaria ita sunt, cum propriis bonis heredis unitæ ac confusæ, ut separari amplius non possint, de quibus omnibus prolixius hactenus in hac dissertatione actum est.

XLVI. Demum catastrophien huic rei imponant *Affinia separationis*, ut sunt: (1) Quando in unius hominis bonis, ex diversis tamen causis acquisitis, separatio impetratur, e. g. si quidam filiusf. bona habens profectitia, quibus mereaturam exercet, postea miles factus, bona castrensia acquisivit, ab utraq; verò parte, tam profectitiorum, quam castrensiū bonorum creditores dantur, quorum, si vendenda sint, separatio creditoribus eam petentibus non denegatur, ita, ut creditores militis filii fam. modò probent, se quoad bona castrensia fidem habuisse, ceteris creditoribus, qui ante militiam crediderunt, præferantur. l. 1. §. 9. b. 1. cum hæc filii fam. propria & præcipua sint, deq; iis pro lubitu disponere possit. *pr. Inst. Quibus non est perm. fac. Test. l. 1. §. 15. de collat. l. 4. C. fam. ercisc. l. 4. de cast. pecul.* Quando verò ex debitis filii fam. in rem patris quid verum est, tunc jure communi creditoribus militis consulitur contra patrē actione de in rem versō. d. l. 1. §. 9. b. 2. *ibiq; Zaf.*

XLVII. Idem ad exemplum creditorum castrensiū obtinet in Clericis, vel aliis in dignitate constitutis, postquam ad beneficium, aut officiū aspiraverint, aliosq; contraxerint creditores, tūm hi cum prioribus non sunt confundendi, sed potiores in fructibus officii aut beneficii habendi. *Berlich. 1. conclus. 71. n. 6. Ludov. Rom. sing. 87.*

XLIX. (2) Consimile beneficium habet is, qui de-

cedit

cedit, relictis bonis, in diversis territoriis, existentibus, quia fingitur duplex vel triplex homo, & duplex vel triplex hereditas. *P. Peck. de Test. Conjug. lib. 4. c. 2. n. 5. Alex. Raudens. conf. 19. n. 4. & seq. vol. 2.* non vi unionis dissolvenda, sed quia unus plura separatis locis habet, & possidet bona. *arg. l. 1. §. 9. hic.* Unde etiam creditores Mercatorum in diversis locis amplas negotiationes exercentium, aut tabernas habentium, non invicem sunt confundendi, sed creditores unius negotiationis, vel stationis, præferuntur creditoribus alterius negotiationis, vel tabernæ in mercibus ejus tabernæ, ubi contraxerunt, ne ex alterius re vel merce alii indemnes fiant, alii damnum sentiant. *l. 5. §. 15. & 16. de tribut. act. Brunneman, ad Wesemb. q. 10. b. 1. Dn. Mevius ad ius Lubec. l. 3. c. 1. art. 10. num. 56. & seq. Strach. de decoctor. p. 4. n. 20. & seq. (3)* Si heres coactus adierit damnosam hereditatem, quam restituere deinde non possit, eo casu tùm ipse heres fiduciarius, tùm ipsius creditor petit separationem, contra creditores hereditarios. *l. 1. §. 6. hic* Et hoc ex æquitate, ne quis sine facto suo periculum incurrat; facilius autem impetratur, quia heres non spontè, sed coactus, & ad promovendum commodum fideicommissarii adivit. Improperia autem dicitur separatio *in d. §. 6. inf.* quia nulla præcessit commixtio, quam præsupponit separatio, illis cum heredis bonis nondum coadunatis *Zaf. ad §. 6. n. 2.*

XLIX. (4) Patronus quoque hereditatem defuncti liberti tanquam sibi debitam petens, ut eam uberiores habeat, postulare potest separationem, ab ea hereditate quam libertus vivus adiit damnosam, ne admissis creditoribus prioribus scilicet hereditariis, patronus nihil aut, parum consequatur. *l. pen. §. f. eod. Richter de P. C. 1. n. 78. & seq.* (5) Servus item, necessarius heres institutus, petere potest, ut separetur quicquid postea adquisiverit, & quod te-

E 2

stator

flator ei debeat, modò non attigerit bona patròni, nec quicquam in suam utilitatem verterit. *l. 1. §. fin. bic. l. 7. §. r. de minor. §. 1. Inst. de hered. qual. & diff. junct. §. 1. & seq. Inst. qui & ex quibus ca. us. man. non poss. ibique Dd.*

L. (6) Si heres, adiens hereditatem inventarium confecerit juxta. *l. f. C. de jur. delib.* impeditur jurium, & bonorum confusio, ita, ut bona heredis & defuncti maneant diversa, heresque quasi nunquam adivisset, fingatur. *d. l. f. §. 10. C. de jur. delib.* Cui consequens est, quòd heres oneribus hereditariis non implicetur, nec ultra vires hereditatis teneatur, *d. l. f. §. 4.* Adeoque inventarium effectum separationis, confusionem bonorum aliàs præsупponentis, habet, idemque operatur ac petita bonorum separatio. *arg. d. l. f. §. 9. Vincent. de Franc. p. 2. decis. 240. & 272. Salgado in Laby. cred. p. 1. c. 9. n. 29. & seq. Richter de P. C. d. c. 1. num. 93. cum seqq.*

LI. Nectantùm heredi; verum etiam creditoribus defuncti inventarium proficuum est, siquidem hi eò casu, neque separationem petere tenentur, neque lapsus quinquennii illis obest, & licet prius nonnulli requirant, inter quos eminent *Dilect. Durant. de art. test. t. II. caus. 13. Salgado lib. 1. Laby. cred. c. 9. n. 27. & l. 2. c. 14. n. 5. & seq.* ex hac potissimum ratione, quòd uterque *tit. ff. & C. de Separationibus* conditionaliter loquatur, sc: *si separatio postuletur*: Ceterùm concedimus hoc in Jure Separationis propriè & *κατ' ἐξοχήν* dictæ, ubi nimirum bonorum confusio per aditam hereditatem præsупponitur, de qua uterque *tit.* est conceptus. In casu autem confecti inventarii, ob confusionem bonorum non intervenientem ac mediante inventario impeditam, cessat ejusmodi separatio, unde hæc species separationis à Dd. communiter ad hunc *tit.* dicitur impropria, vel alteri saltem cognata.

LII. Hinc

35
LII. Hinc non immeritò nobis in mentem venit, annon quis dubitare posset de necessitate nostri remedii? quod existimant pragmatici plerique, referente *Ant. Fab. dec. 2. err. pragm. 2.* Quod enim ipsò jure sit, factum. Prætoris non desiderat, & qui vel jure communi, vel ex facto heredis tutor, ille ad rescissoria remedia refugere haud necesse habet, unde fortassis ob id videtur asserendum, quando heredis creditores exciperent, adversus hereditarios separationem urgentes, illam esse quinquenniali taciturnitate præscriptam, vel ipsos fidem heredis semel secutos fuisse, creditores hereditarios posse regere, ipsos fuisse jure communi per confectionem inventarii, vel per consuetudinem jur. Sax. munitos.

LIII. Ceterum ex constitutione Justiniani. *in d. l. f. C. de jur. delib.* heredi integrum est, vel cum beneficio inventarii, vel sine illo purè ac simpliciter, adire hereditatem, adeoque inventarium ommittere, ubi heres omnibus creditoribus tenetur etiam de suo. *d. l. f. §. 4. C. d. tit. Auth. sed cum C. ad L. Falcidiam*, quo utiq; in casu contingentis confusionis Judex pro concedenda separatione adhuc hodiè rectè imploratur. *l. i. de separ.* Accedit, quòd separatio bonorum, postquam bona semel ab herede sunt commixta, & planè unita, ne quidem per inventarii beneficium peti & obtineri possit. *arg. l. i. §. 12. de sep.* Unde heres jure separationis fruiturus, separata, necesse est, teneat bona, nec attingat illa, aliàs beneficiò illò non gaudet, quò factò suò contrariò se abdicavit, cum maximè sint contraria bona confundi, & velle separata habere, neque possit, nisi unum ex illis subsistere, *l. 5. de fidejussor.* uti in terminis ferè habet *Magnif. D. Mevius p. 1. decis. Tribunal. 40. junct. dec. 38. in not.*

LIV. Et quamvis etiam jure Sax. omisâ inventarii confectione heres ultra vires hereditatis non teneatur

neatur, modò juratò bona indicet, per expressum *textum* Land Rectoris / l. 1. art. 6. Carpz. p. 3. c. 33. d. 18. Rauchb. p. 1. q. 29. n. 16. illa tamen jurata specificatio separationem, non infert, nec confusionem bonorum, si creditori suo heres quis existat, impedit, adeoq; nec heredi actiones salva manent, quas contra defunctum habuit, quia non præsumentum, intentionem Saxonum fuisse omnes inventarii effect⁹ specificationi juratæ adscribere voluisse, præsertim, cum de eo nullum in Speculo Saxonico extet verbum, unde meritò hoc sub dispositione juris communis remanet, cum statuta præcipuè correctoria strictè sint interpretanda, ut quàm minimè lædant jus commune. *Dd. comm. in l. 22. § 64. §. 9. sol. matr. Zanger. de except. p. 3. c. 7. n. 19. § seqq. Berlich. decis. 203.* Quare Carpz. p. 3. c. 33. def. 19. fortè in terminis habilibus est intelligendus, ubi quinquennium separationi præscriptum nondum præterlapsum est: & quò minùs in casu, ubi debitori suo heres quidà existit, specificationi juratæ, ad quam sese offert heres, aliquid tribuendum sit, juris præsumtio videtur facere, quâ gravatus, dum inter justum tempus separationem petere neglexit, unde præsumtio juris & de jure oritur, non admittens fortè præsumtionem in contrarium, si probare vellet, non confusa à se bona esse; tùm periculosa esset sententia, juramento heredis post temporis longi decursum stare oportere, præsertim hòc seculò nostrò, ubi tantam juris jurandi religionem non deprehendimus, quanta debebat esse. Subsistimus.

TERMINALIA SUNTO.

COROL.

COROLLARIA RESPONDENTIS.

1. **P**œna suspendii, quâ hodiè Fures ex Constitutione Criminali Caroli
afficiuntur, iusta est & jure defenditur.
2. Fur, ruptò laqueo, in terrâ incolumis cadens, iterû est suspendend⁹.
3. Res, capte ab hostibus, fiunt capientiû, sine ulla Ducis dispensatione.
4. Cogitationis pœnam nemo patitur.
5. Ultimò supplicio per Magistratum condemnatus, ad intercessionē
puella cum in matrimonium expetentis, à pena ordinaria non liberatur.
6. Non est verosimile, Lamias certis quibusdam unguentis per unctas,
scopulis & baculis insidentes, per caminum vel aliud angustum for-
men per aërem volitare, & sic de loco ad alium locum transferri, &
Cal. Maj. quotannis in monte Bruetero German. Blofsberg convenire.
7. Sic Sagarum per aquam frigidam probatio, vulgò Wasserprobe/
juri est ignota, proinde etiam in hoc Ducatu Meckemburg. Principes
Edictò banc probam laudabiliter prohibuerunt, & singulis contrafa-
cientibus, pœnam ducentorum Imperialium indixerunt.

E TU NIEMEJERE ROSÆ tuæ memata præbes,
Præside BESLINO, faulta precante chorò.
Post mortem lites oriuntur: debita multa, &
Credita concurrunt, separat iste bona.
Si lustrum excessit, distinctio nulla valebit,
Sed confusa manent, quæ bona mixta bonis
Maeste istcò studiò, Themidis vexilla tuere,
Separat à vulgo pagina docta bonos:

l. i. S. 13. D.

de. separati.

Hicce Politissimo, ac Doctissimo Dn Respondenti, ad optima quæque
grassanti, & aq. mune vgl. dñs. acclamare voluit,
Christianus Woldenbergius, Crempâ-Holsat, Ph. J. U. D.
Decretal. P. P. Ducal. Consist. Affels. & Comes Palat. Cæsar.

NON reor esse caput juris vulgare, GEORGI,
De quo publicitus differuisse lubet.
Mysteriq; simul reor instar habere profectò,
Quod tibi præcisè riferit iste labor.
Tu, BONA quo pacto quis SEPARET, ordine monstras,
Et satis eximie tale tueris opus.

Hæc

89
Hæc te cura, velim, trahat ad sublimia quæque,
Hic super id, quod agis, ter tibi majus agas.
Ipsus adhuc mixtum quid confusumq; tenebis;
Digerat hoc penitus, *separet* omne Deus.
Quin quæcunque volent interpellare salutem,
(Ex animo voveo) *separet* ista Deus.
Hæc, ubi pro thesibus mox stabis, AMICE, tuendis,
Gnaviter ante oculos pone: valebit opus.
Et neq; tunc poterunt nummi mordere PARENTEM,
Quos totiens pro te *separat* ipse sibi.
Svavissima, Germaneq; SORORIS Germano Filio GEORGIO suo
L.M.Q. quin paterno planè adfectu scrib.
HINRICUS Dringenberg/ Hebr. Ling. Profess.
& Facult. Philosoph. hodiè DECANUS.

Alma Themis faveas: Tibi sacra ab gente Cherusca
Hospes, & augustis fert nova dona tholis.
Illum etiam largis olim pia Castalis undis
Imbuit: & VIRTUS, Hic, ait, esto meus.
Quicquid id est, vetuit plebejum currere fufum,
Nascenti Lachesis cum sua fila dedit.
Vis Animi, cessura Bono, cessura Pudori,
Ferreæ dedecori, nec toleranda Malo;
Laudis amor solidæ, sudatæq; gloria plausus,
Quanta mares animos non finit esse situm:
Inprimis nivei mores, & dextra fidesq;
Illa nec Arminiis inficienda suis:
Hæc sunt illa, Tuus quæ munera dedicat aris,
Primitias Studii, primaq; vota ferens.
Moribus his Leges misceri, & præmia Legum
Convenit, hos mores dicere jura decet.
Hos, Themis, fac populis Tua mox oracula ferre,
Germanumq; obeat, fac, Tua vitta caput.
Tunc Tibi Cortinæ poterunt sordere furores,
Dum Germana Tibi commodat ora Fides.
Hæc meritis Ophioidæ ad magna feliciter grassantem Dn. Respon-
dentem, Consalinum suum, prosequuntur
Nobilissimi Dn. Præsidis Commensales.

COROLLARIA RESPON

1. *Pœna suspendii, quâ hodie Fures ex Con*
V afficiuntur, iusta est & jure def
2. *Fur, rupit laqueb, in terrâ incolumis c*
3. *Res, capta ab hostibus, sunt capientiû,*
4. *Cogitationis pœnam nemo patitur.*
5. *Ultimò supplicio per Magistratum con*
puelle eum in matrimonium expetentis, à pa
6. *Non est verosimile, Lamias certis quib*
scopulis & baculis insidentes, per caminu
men per aërem volitare, & sic de loco ad
Cal. Maj. quotannis in monte Bruetero Ger
7. *Sic Sagarum per aquam frigidam pr*
juri est ignota, proinde etiam in hoc Duc
Edictò hanc probam laudabiliter prohibu
cientibus, pœnam ducentorum Imperialium

E T tu NIEMEJERE ROSÆ tuæ mema
Præside BESLINO, faulta precante
Post mortem lites oriuntur: debita mul
Credita concurrunt, separat iste bon
Si lustrum excessit, distinctio nulla valebit,
Sed confusa manent, quæ bona mixta b
Maeste istcò studiò, Themidis vexilla tuere,
Separat à vulgo pagina docta bonos:
Hisce Politissimo, ac Doctissimo Dn
graffanti, sæs ay mæm n
Christianus Woldenbergius, C
Decretal. P.P. Ducal, Consist A

NON reor esse caput juris vulgare
De quo publicitus differuisse
Mysteriq; simul reor instar habere
Quod tibi præcisè riferit iste
Tu, BONA quo pacto quis SEPAL
Et satis-eximie tale tueris opu

IS.

iminali Caroli

& suspendend⁹,
dispensatione.

intercessionē
non liberatur.

ius perunctas,
ingustum fora
transferri, &
erg convenire.

Wasserprobe/
Principes
gulis contrafa-

l. i. S. 13. D.
de separas.

prima quequo
re voluit,
at, Ph. J. U. D.
Palat. Cæsar.

monstras,

Hæ-

the scale towards document

Image Engineering Scan Reference Chart TE263 Serial No.